

Vzdělávání osob se zdravotním postižením

JUDr. Pavel PTÁČNÍK
Vládní výbor pro
zdravotně postižené
občany

Vládní výbor pro zdravotně postižené občany:

- je koordinačním, iniciativním a poradním orgánem vlády České republiky pro problematiku podpory osob se zdravotním postižením. Ve své činnosti Výbor usiluje o vytváření rovnoprávných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením ve všech důležitých oblastech života a vytváření podmínek pro jejich začlenění do společnosti. Mezi oblasti, které považuje za prioritní, náleží zejména vzdělávání, pracovní uplatnění, mobilita, ale také sociální zabezpečení a sociální služby.

Úmluva o právech osob se zdravotním postižením

- schválená Valným shromážděním OSN 13. prosince 2006
- pro ČR vstoupila v platnost 28. října 2009
- článek 24 Úmluvy - Vzdělávání

článek 24 této Úmluvy - Vzdělávání:

1. Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, uznávají právo osob se zdravotním postižením na vzdělání. S cílem realizovat toto právo bez diskriminace a na základě rovných příležitostí, státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, zajistí začleňující vzdělávací systém na všech úrovních a celoživotní vzdělávání zaměřené na:
 - a) plný rozvoj lidského potenciálu a smyslu pro vlastní důstojnost a uvědomění si vlastní hodnoty, stejně jako na posilování úcty k lidským právům, základním svobodám a lidské různorodosti;
 - b) rozvoj osobnosti, nadání a kreativity osob se zdravotním postižením, jakož i jejich duševních a tělesných schopností, v co největší možné míře;
 - c) účinné zapojení osob se zdravotním postižením do života ve svobodné společnosti.

článek 24 této Úmluvy - Vzdělávání:

2. Při uskutečňování tohoto práva státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, zajistí aby:
 - a) osoby se zdravotním postižením nebyly z důvodu svého postižení vyloučeny ze všeobecné vzdělávací soustavy a aby děti se zdravotním postižením nebyly z důvodu svého postižení vyloučeny z bezplatného a povinného základního vzdělávání nebo středního vzdělávání;
 - b) osoby se zdravotním postižením měly na rovnoprávném základě s ostatními přístup k začleňujícímu, kvalitnímu a bezplatnému základnímu vzdělávání a střednímu vzdělávání v místě, kde žijí;
 - c) byla jim poskytována přiměřená úprava podle individuálních potřeb;
 - d) osobám se zdravotním postižením byla v rámci všeobecné vzdělávací soustavy poskytována nezbytná podpora umožňující jejich účinné vzdělávání;
 - e) účinná opatření individualizované podpory byla realizována v prostředí, které v souladu s cílem plného začlenění maximalizuje vzdělávací pokroky a sociální rozvoj.

článek 24 této Úmluvy - Vzdělávání:

3. Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, umožní osobám se zdravotním postižením získat praktické a sociální dovednosti, které by usnadnily jejich plné a rovné zapojení do systému vzdělávání a do života společnosti. Za tímto účelem přijmou státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, příslušná opatření a zejména:
 - a) umožní studium Braillova písma, alternativního písma a augmentativních a alternativních způsobů, prostředků a formátů komunikace, rozvoj orientačních schopností a mobility, jakož i vzájemnou podporu ze strany osob v rovnocenné situaci a poradenství;
 - b) umožní studium znakového jazyka a podporu jazykové identity společnosti neslyšících;
 - c) zajistí, aby nevidomým, neslyšícím a hluchoslepým osobám, a zejména dětem, bylo poskytováno vzdělávání v jazycích a způsobech a prostředcích komunikace, které jsou pro dotyčnou osobu nejvhodnější, a v prostředích, která maximalizují vzdělávací pokroky a sociální rozvoj.

článek 24 této Úmluvy - Vzdělávání:

4. S cílem přispět k zajištění realizace tohoto práva, státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, přijmou příslušná opatření pro zaměstnávání učitelů, včetně učitelů se zdravotním postižením, kteří ovládají znakový jazyk a/nebo Braillovo písmo, a pro přípravu odborníků a pracovníků, kteří působí na všech úrovních vzdělávání. Tato příprava bude zahrnovat informace o problematice zdravotního postižení a využívání vhodných augmentativních a alternativních způsobů, prostředků a formátů komunikace, vzdělávacích technik a materiálů přizpůsobených potřebám osob se zdravotním postižením.

článek 24 této Úmluvy - Vzdělávání:

5. Státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, zajistí, aby osoby se zdravotním postižením měly možnost přístupu k obecnému terciárnímu vzdělávání, odborné přípravě na výkon povolání, vzdělávání dospělých a celoživotnímu vzdělávání bez diskriminace a na rovnoprávném základě s ostatními. Za tímto účelem státy, které jsou smluvní stranou této úmluvy, zajistí, aby osobám se zdravotním postižením byla poskytována přiměřená úprava.

Národní plán vytváření rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na období 2010 až 2014

- schválený usnesením vlády ČR ze dne 29. března 2010 č. 253
- základní podoba Národního plánu obsahově i strukturou vychází z Úmluvy o právech osob se ZP
- kapitola 9 Národního plánu – Vzdělávání a školství

Děkuji vám za pozornost.

Kontakt:

ptacnik.pavel@vlada.cz

www.vvzpo.vlada.cz

